

วัตถุประสงค์ของการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ การศึกษาถึงโครงสร้างองค์กรและอำนาจหน้าที่ของศาลทหาร ศึกษาสภาพปัญหาในทางกฎหมายและปัจจัยหรือตัวแปรอื่น ๆ ที่มีผลต่อบทบาทหน้าที่ของกฎหมาย ที่เกี่ยวข้องกับศาลทหาร และแนวทางการปรับปรุงแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการจัดโครงสร้างองค์กรและอำนาจหน้าที่ของศาลทหาร อีกทั้งเพื่อที่จะออกแบบโครงสร้างอันส่งผลต่อประสิทธิภาพของศาลทหาร

วิธีการศึกษาใช้การวิจัยเชิงคุณภาพอันประกอบไปด้วย (1) การวิเคราะห์เอกสาร โดยการศึกษาค้นคว้าเอกสารทางวิชาการทั้งเอกสารภายในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งการวิเคราะห์เอกสารในเชิงบรรยายและในเชิงพรรณนา โดยการวิเคราะห์จากสภาพปัญหาในทางปฏิบัติ (2) การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ นักวิชาการ ตลอดจนบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งมีความสำคัญในระบบศาลทหาร (3) การประชุมระดมสมอง ผู้ทรงคุณวุฒิ นักวิชาการ ตลอดจนบุคคลที่มีความรู้ ประสบการณ์เกี่ยวข้องกับระบบศาลทหาร ผู้วิจัยได้ทำการวิจัยถึงการจัดโครงสร้างขององค์กรศาลทหาร รูปแบบของการบริหารจัดการบุคลากรของศาลทหาร องค์กรที่ทำหน้าที่บริหารจัดการบุคลากร รวมทั้งอำนาจหน้าที่ของศาลทหาร โดยภาพรวมแล้วจะเป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ

และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง แต่ทั้งนี้หากจะพิจารณาถึงรูปแบบของการจัดโครงสร้างองค์กรของศาลทหารรวมทั้งอำนาจหน้าที่ของศาลทหารบางประการแล้ว อาจจะยังไม่บรรลุเจตนารมณ์บางประการของการมีศาลทหาร โดยเฉพาะในเรื่องความเป็นอิสระขององค์กร และการคุ้มครองสิทธิของจำเลยในศาลทหาร

จากการศึกษาวิจัยได้ข้อค้นพบแนวทางที่เหมาะสมในการแก้ไขปัญหของการจัดโครงสร้างองค์กรของศาลทหารและอำนาจหน้าที่ของศาลทหารดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในส่วนของการจัดโครงสร้างองค์กรของศาลทหาร: เรื่อง ความเป็นอิสระของศาลทหารโดยการกำหนดโครงสร้างองค์กรของศาลทหารให้มีความเป็นอิสระ กำหนดอำนาจหน้าที่และรูปแบบของคณะกรรมการ ซึ่งมีหน้าที่ในการบริหารจัดการบุคลากร รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนของการเข้าสู่องค์กรของบุคลากร รวมถึงคุณสมบัติและพื้นความรู้ของบุคลากร
2. ข้อเสนอแนะในส่วนของอำนาจหน้าที่ของศาลทหาร: ควรที่จะแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. 2498 ในประเด็นที่เกี่ยวกับอำนาจการฟ้องคดีอาญาต่อศาลทหารในเวลาปกติและเวลาไม่ปกติ ในประเด็นของระยะเวลาการขึ้นอุทธรณ์หรือฎีกาในศาลทหาร ประเด็นเรื่องสิทธิการแต่งตั้งทนายของจำเลยในศาลทหาร ประเด็นกรณีการกระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ที่ทางพิจารณาแตกต่างไปจากฟ้องในข้อสาระสำคัญมิให้ถือว่าเป็นสาระสำคัญ ประเด็นเรื่องการจัดตั้งทนายให้จำเลยโดยศาลทหาร รวมทั้งประเด็นเรื่องอำนาจของศาลทหารในการพิจารณาคดีประเภทอื่นนอกจากคดีอาญาคด้วย

In this dissertation, the researcher investigates the structure, powers and authority of military courts. Studied also are the legal problems and factors or variables affecting the legal provisions of the body of military justice. Offered additionally are guidelines which can be used in the improvement, correction and rectification of defects, lacunae and anomalies in the organization, structure and authority of military courts to the end of bringing about greater effectiveness in the operations of these courts.

In carrying out this qualitative research investigation, the researcher employed the following methods: (1) a descriptive and narrative analysis of pertinent local and foreign academic documents; (2) additionally conducted interviews with experts, academics, and other concerned personages important

to the system of military courts; and, finally, (3) brainstorming sessions were held with experts, academics, and others who were experienced and knowledgeable in matters pertaining to the military justice system.

The researcher studied the organization of military courts, the patterns of management provided by military court personnel, how management functioned when it came to personnel organization, and the authority of military courts.

In an overall picture, although the operations and functions of military courts are in consonance with the intent of the Constitution and related laws, it was still found that the organizational patterns of the structure of military courts, as well as certain aspects of the authority exercised by military courts, were incongruent with the intent of the Constitution. This was especially the case when it came to organizational freedom or court autonomy and the protection of defendant rights in military courts.

Thus, on the basis of this investigation, the researcher would like to offer appropriate guidelines that can be used in the solution of organizational problems in the structure of military courts and the authority they enjoy. These guidelines are as follows:

1. The structure of military courts. In respect to the freedom or autonomy of military courts, military courts should be granted procedural autonomy. The powers, authority and procedural patterns for military court panels should be explicitly defined in respect to personnel management. Precise criteria should be drawn up and explicitly stated for determining who

should be appointed to military court panels, especially in respect to ascertainable qualifications, especially apposite knowledge, for participation in military court proceedings.

2. The authority of military courts. The Act for the Organization of Military Court B.E. 2498 (1955) should be amended in respect to the filing of criminal cases with military courts at both regular and irregular times. In addition, addressed should be the need to issue specific stipulations concerning the time limits under which appeals or *dika* can be submitted. Further problems that should be dealt in an amendment are the right to appoint defense lawyers in military courts; separating inessential from essential considerations in filing property cases; and whether authority is vested in military courts to try cases other than criminal cases.